

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**  
Наказ Міністерства культури  
України  
від 20 грудня 2017 року  
№ 1433

## **КОНЦЕПЦІЯ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ**

### **Початкова мистецька освіта: традиції та підґрунтя.**

Мистецтво, як складова культури, впливає на свідомість народу й збагачує духовність суспільства. Його природа – це творча діяльність, в якій втілюються прагнення людини змінювати світ на краще.

З давніх часів народ України, як нація обдарованих людей, створював свій неповторний культурний простір з традиціями й ознаками властивими суспільству європейської держави. Яскравим прикладом цього є культура Київської Русі з її співочими школами, архітектурою й писемністю. Унікальні надбання в історії української культури й мистецтва представлені кантовою народною творчістю, «київською квадратною нотою», «Мусікійською граматиною» Миколи Дилецького і, безумовно, архітектурним стилем українського («козацького») бароко, Глухівською співочою школою, творчістю видатних українських композиторів Артема Веделя, Дмитра Бортнянського та Максима Березовського.

Чільне місце у процесі становлення й розвитку національного культурного середовища займала мистецька освіта. Після тривалих часів імперських поневолень та заборон усього українського, на початку ХХ сторіччя, настали золоті десятиліття формування української національної мистецької школи та утворення мистецьких осередків. Сповідуючи свободу творчості, українська мистецька школа найбільш активно розвивалася в часи національно-визвольної боротьби та коротких періодів незалежності країни. Порушив злет вільного духу творчості українських митців період радянської доби, коли мистецтво й мистецька освіта стала елементом ідеології нової держави, що призвело до втрати національної свідомості митця й автентичності українського мистецтва.

Планова система радянської школи створила безліч програм і методик, які діють і сьогодні, перетворюючи унікальність і неповторність творчої особистості в інструмент пропаганди цінностей певної державної системи. Застиглий академізм, в якому немає місця для свободи творчості, прогресивних ідей, сучасних реалій українського суспільства не може бути основою мистецької освіти громадян вільної європейської держави.

Сучасна мистецька школа повинна стати середовищем для розвитку вільної творчої особистості, гарантувати право на розвиток талантів та відродження національної свідомості митця і суспільства загалом.

Найважливіша місія сучасної мистецької освіти – виявляти, плекати й розвивати здатність до творчості в кожного, хто виявив здібності та бажання навчатися мистецтву.

### **Сучасна мистецька школа: чому необхідні зміни?**

У 2010-2011 роках Міністерством культури було проведене перше спеціалізоване соціологічне дослідження, метою якого було вивчення ставлення батьків учнів, керівників мистецьких шкіл та управлінців у сфері культури до функцій мистецьких шкіл та організації освітнього процесу в них. Найбільш показовими були висновки дослідження щодо бажаних моделей організації освітнього процесу в мистецьких школах, ставлення до типових навчальних планів, можливості батьків учнів та колективів шкіл впливати на вибір навчальних предметів, а також мети навчання дітей в школах з точки зору батьків і призначення школи з точки зору директорів.

Ще тоді було з'ясовано, що більшість батьків вбачають функцію мистецької школи в тому, щоб передусім формувати гармонійну, естетично-розвинену особистість дитини, розвивати її мистецькі здібності. Закладати в дітях корисні практичні навички у певному виді мистецтва для батьків є вторинним, а третьою за актуальністю метою для батьків є здобуття початкової професійної освіти в галузі мистецтва для подальшої роботи в цій сфері. При цьому діти мають одночасно навчатися різним видам мистецтв, а у батьків повинно бути право самостійно обирати предмети для вивчення.

Натомість директори мистецьких шкіл висловили переконання, що школа передусім повинна формувати в здобувачів освіти виконавські навички, надавати початкову професійну мистецьку освіту, а предмети для вивчення в школі має обирати сама школа. Також керівники мистецьких шкіл підтримують прагнення батьків у вивченні дітьми одночасно різних видів мистецтв.

Зазначене дослідження показало, що в мистецько-освітньому середовищі ще сім років тому назрівала необхідність змін.

Проведене Міністерством культури в листопаді-грудні 2016 року онлайн опитування керівників та педагогічних працівників шкіл України, в якому взяли участь 457 осіб, показало, що понад 57 % учасників опитування відчують необхідність змін у роботі мистецьких шкіл, де вони працюють. Понад 17 % вказали, що необхідно модернізувати зміст початкової мистецької освіти і розширити функції мистецьких шкіл. Майже 34 % опитаних вважають, що назріла потреба розроблення концепції нової мистецької школи відповідно до сучасних потреб, ще 9 % осіб зазначили, що треба щось міняти, але це має робити Міністерство культури.

Початкова мистецька освіта в Україні потребує актуалізації в сучасному суспільстві, найперше цього потребують музичні, художні, хореографічні, хорові та інші мистецькі школи, які наразі несуть в собі

рудименти радянської системи освіти і потребують осучаснення змісту та підходів до надання освітніх послуг.

Реформа децентралізації потребує нового розуміння місця мистецьких шкіл у локальних культурно-освітніх просторах, оскільки викликає в учасників мистецько-освітньої діяльності побоювання щодо знищення мережі мистецьких шкіл та доступу до послуг з початкової мистецької освіти.

Реформа освіти в Україні вимагає від закладів культурно-мистецької освіти осучаснення, зміни стандартів діяльності, актуалізації змісту, а також реформування функцій управління на всіх рівнях.

За чверть століття незалежності України зміст масової початкової мистецької освіти в мистецьких школах залишився консервативним як з точки зору методології, так і з точки зору репертуару в навчальних програмах. На сьогодні відсутній реальний прогрес в розробці сучасного змісту початкової мистецької освіти, відчувається невідповідність вимогам сьогодення в сфері надання освітніх послуг та сучасним технічним можливостям.

Сьогодні існує різночитання щодо головного призначення мистецької школи. У законодавстві це призначення завжди було визначене як «естетичне виховання дітей», в той час, коли типові навчальні плани та програми орієнтовані на підготовку до подальшого здобуття мистецької професії. Тому сучасна мистецька школа знову потребує відповіді на питання, для чого вона існує. І ця відповідь має бути зрозумілою і прийнятною для суспільства, громади, колективу та учня.

На практиці існує незримий конфлікт між тим, що школа пропонує, та тим, що від неї очікують споживачі мистецько-освітніх послуг. Це відбувається через відсутність чіткого розуміння цілей та бажаних результатів здобуття початкової мистецької освіти. Як наслідок – плінність контингенту учнів у мистецьких школах, відсутність мотивації до навчання мистецтву.

Доступ до школи традиційно мають переважно діти від 6 до 16 років, школа за окремими винятками не працює з іншими категоріями громадян, що звужує її функціональні можливості та сприйняття суспільством як соціально важливого інституту.

Традиційна система мистецьких шкіл тяжіє до кастовості, яка нетерпима до зовнішніх впливів, є закритою, працює виключно на самозбереження шляхом самоізоляції. Стара мистецька школа існує сама для себе, сама для себе є цінністю. Звідси – проблеми зі ставленням до цієї системи у громади та місцевої влади, як наслідок – загроза реорганізації, укрупнення, закриття мистецьких шкіл. При цьому для суб'єктів мистецько-освітньої діяльності все ще характерне патерналістське мислення, успадковане від суспільства тоталітарного періоду, яке не дає колективу

можливості усвідомити власну відповідальність за результати освітньої діяльності школи та власні сили здійснювати якісні зміни для її розвитку.

Сучасна мистецька школа потребує стратегічного планування своєї діяльності. Більшість мистецьких шкіл досі не мають досвіду створення таких стратегічних планів, хоча відчують їх необхідність. Відсутність стратегічного плану призводить до неможливості бачення та вирішення стратегічних проблем школи.

У старій школі відсутня гнучка матриця програм здобуття початкової мистецької освіти, які були б орієнтовані на потреби і здібності учня: різні строки та темп навчання, цілі здобуття кожним конкретним учнем цієї освіти. Як наслідок – значний відсів здобувачів освіти після початкового або середнього етапу навчання. Окрім того, навчання в мистецькій школі орієнтоване передусім на процес формування виконавських навичок, що не повністю відповідає комплексному формуванню в учня освітніх компетентностей. Тому сучасна мистецька школа потребує оновлення змісту своєї діяльності, спрямування її на розширення вибору індивідуальних навчальних траєкторій учнів, який в нинішніх умовах можливий виключно в рамках технічних вимог до виконання навчальної програми (репертуар, техніки тощо).

Сучасна мистецька школа потребує нових підходів до свого кадрового забезпечення в частині підвищення якості та оновлення системи оцінювання результатів роботи педагогічних працівників. Сьогодні є потреба у креативних викладачах, здатних до реалізації творчого підходу до навчання мистецтву. Потребує переосмислення також роль професійного розвитку педагогічних працівників мистецьких шкіл. Стара система гонитви за довідками, формальне ставлення до підвищення кваліфікації має відійти в минуле, а натомість має підвищитися мотивація набувати нових знань для розвитку свого професіоналізму.

Існуюча система мистецьких шкіл позиціонує себе як дотаційна структура, яка знає тільки одне, бюджетне, джерело фінансування. Відсутність гнучких механізмів використання фінансових надходжень, навіть плату за навчання в школах не можна спрямувати на розвиток закладу, оскільки вона сприймається як обов'язковий додаток до бюджету. Звідси постійні суперечки про розмір плати за навчання в школах, намагання обмежити їх розміри на національному рівні. Тому сучасна мистецька школа потребує фінансової автономії, можливостей самостійно розподіляти фінансові ресурси, які надходять від додаткової освітньої та господарської діяльності школи.

Мета Концепції сучасної мистецької школи полягає в акумулюванні ідей для подальшого розвитку початкової мистецької освіти в умовах освітньої реформи та децентралізації, реалізація яких дозволить:

- відновити та підсилити роль початкової мистецької освіти в житті українського суспільства;

- розвинути досягнення і надати нові можливості для мистецьких шкіл у сучасних умовах;
- підвищити якість початкової мистецької освіти в мистецьких школах;
- розширити доступність початкової мистецької освіти для громадян України, незалежно від віку та місця проживання, в тому числі і для громадян з особливими потребами.

### **Модель сучасної мистецької школи.**

#### **Місія сучасної мистецької школи**

Сучасна мистецька школа – це заклад, де особистість має можливість розвинути мистецькі здібності, набути початкових професійних, у тому числі виконавських, компетентностей, естетичного досвіду та ціннісних орієнтацій через активну мистецьку діяльність. Сучасна мистецька школа – середовище творчого розвитку особистості, основа підготовки професійного митця та центр культурно-мистецького життя громади.

#### **I. Взаємодія сучасної мистецької школи з державою та суспільством**

Сучасна мистецька школа взаємодіє з усіма локальними, регіональними та загальнодержавними інститутами.

##### ***Школа – держава***

Держава зацікавлена в розвитку початкової мистецької освіти як цінності, національного культурного надбання та засобу розвитку творчого потенціалу українського суспільства, а також у функціонуванні мистецьких шкіл як середовищі здобуття початкової мистецької освіти.

Держава підтримує діяльність мистецьких шкіл шляхом створення відповідних умов, у тому числі, запровадження законодавчих механізмів для їх діяльності, фінансування мистецьких шкіл з місцевих та державного бюджетів відповідно до форм власності.

Держава сприяє реалізації мистецькою школою своєї академічної та фінансової автономії через інструменти дерегуляції.

Органи місцевої влади та самоврядування забезпечують доступ до початкової мистецької освіти мешканцям громад незалежно від віку та з урахуванням особливих освітніх потреб шляхом створення в громадах мистецьких шкіл або філій (класів), їх фінансування та матеріально-технічного забезпечення відповідно до потреб організації освітнього процесу.

Органи місцевої влади та самоврядування створюють умови для фізичної та фінансової доступності початкової мистецької освіти в мистецьких школах громад шляхом компенсації вартості навчання осіб з числа пільгових категорій за рахунок коштів місцевих бюджетів відповідно до Закону, сприяють реалізації стратегічних планів розвитку закладів, а

також запроваджують програми розвитку мистецьких шкіл, фінансової підтримки особливо обдарованих учнів та найбільш ефективних і креативних викладачів.

### ***Школа – громада***

Сучасна мистецька школа є повноцінним суб'єктом у житті громади, бере участь в організації її культурного життя. Початкова мистецька освіта є базовою культурною послугою для громадян, доступною за місцем проживання.

Сучасна мистецька школа працює як в системі позашкільної освіти, так і в системі освіти дорослих, надаючи їм можливість здобувати відповідні компетентності відповідно до їх мистецько-освітніх потреб.

Сучасна мистецька школа надає мистецько-освітні послуги для різних категорій громадян без вікових обмежень, а також є середовищем інклюзивної мистецької освіти початкового рівня.

Сучасна мистецька школа формує потребу громадян у якісному мистецькому продукті, спонукає до його споживання не тільки здобувачів початкової мистецької освіти, але й інших мешканців громади шляхом публічної демонстрації своїх творчих досягнень.

Сучасна мистецька школа є активним та конкурентоспроможним суб'єктом на ринку освітніх послуг.

Сучасна мистецька школа має стратегічний план спрямований на розвиток закладу як необхідного складника культурного простору громади.

Сучасна мистецька школа має дієву піклувальну раду, яка лобіює інтереси школи та сприяє її розвитку в межах визначених Законом повноважень.

### ***Школа – здобувач початкової мистецької освіти***

Сучасна мистецька школа є партнером здобувача початкової мистецької освіти у його прагненні набути відповідних компетентностей та задовольнити свої естетичні потреби.

Сучасна мистецька школа будує індивідуальні освітні траєкторії для кожного здобувача початкової мистецької освіти шляхом запровадження різних освітніх програм.

Кожен здобувач початкової мистецької освіти має право на вибір освітньої програми, з тих, що пропонуються даною мистецькою школою та має право на підтримку в своїй творчій самореалізації, свого таланту.

Сучасна мистецька школа створює умови для творчого самовираження кожного здобувача початкової мистецької освіти шляхом надання можливості для публічного демонстрування ним своїх мистецьких виконавських досягнень.

### ***Школа – батьки***

Батьки або інші представники здобувачів початкової мистецької освіти з числа неповнолітніх осіб є партнерами школи та активними учасниками шкільного життя.

Сучасна мистецька школа співпрацює з батьками та іншими представниками здобувачів початкової мистецької освіти в питаннях набуття здобувачами відповідних мистецько-освітніх компетентностей, створення умов для їхнього творчого розвитку та самовираження.

## **II. Напрямки та зміст початкової мистецької освіти в сучасній мистецькій школі**

### ***Напрямки початкової мистецької освіти***

Сучасна мистецька школа пропонує здобувачам освітні програми початкової мистецької освіти за такими напрямками:

здобуття загальних мистецько-освітніх компетентностей (загальна мистецька, художньо-естетична освіта), орієнтоване на здобуття загально-мистецьких, у тому числі виконавських компетентностей, задоволення потреб у творчому розвитку здобувача через активну мистецьку діяльність;

здобуття початкової спеціалізованої мистецької освіти (початкова професійна мистецька освіта), спрямоване на здобуття відповідних виконавських та інших мистецько-освітніх компетентностей з метою продовження мистецької освіти на наступному освітньому рівні та здобуття мистецької професії;

Сучасна мистецька школа відкрита для громадян з особливими потребами і запроваджує, за необхідності, програми інклюзивної початкової мистецької освіти.

### ***Зміст та стандарти початкової мистецької освіти***

Сучасна мистецька школа в своїй діяльності поєднує багаторічний успішний досвід, традиції та освітні новації.

Сучасна мистецька школа розвиває академічне, автентичне народне та сучасне спрямування змісту початкової мистецької освіти.

Зміст початкової мистецької освіти базується на творах класиків українського й світового мистецтва, автентичного народного та сучасного мистецтва в навчальному репертуарі, техніках та стилях.

У сучасній мистецькій школі впроваджуються сучасні моделі, форми та засоби навчання.

Мистецькі школи здійснюють освітню діяльність за власними освітніми програмами, у тому числі наскрізними, або типовими освітніми програмами та вільні у їх виборі.

Освітні програми забезпечують наповнення змісту початкової мистецької освіти та передбачають здобуття компетентностей за відповідними напрямками навчання.

Сучасна мистецька школа реалізує освітні програми початкової спеціалізованої мистецької освіти (початкової професійної мистецької освіти) відповідно до типових освітніх програм, які є стандартами початкової мистецької освіти.

Стандарти початкової мистецької освіти містять перелік компетентностей, освітніх компонентів та результатів навчання, які відповідають цілям здобуття освіти відповідного напрямку.

### **III. Автономія сучасної мистецької школи**

Сучасна мистецька школа відповідно до Закону має академічну, кадрову та фінансову автономію, яка реалізується через право і повноваження закладу самостійно вирішувати питання діяльності закладу.

Академічна автономія школи реалізується через повноваження школи (педагогічної ради) обирати та самостійно розробляти освітні програми, які запроваджуються в освітньому процесі.

Основою успішної діяльності школи та частиною її автономії є академічна автономія викладача, яка реалізується шляхом вільного вибору або створення ним методології, методів навчання – навчальних програм з предметів викладання. Для творчих і відданих мистецтву людей автономія – це додаткове поле для творчих можливостей.

Кадрова автономія школи реалізується шляхом самостійного вирішення кадрових питань, питань підбору педагогічних працівників, створення систем моральних та матеріальних стимулів педагогічних працівників, сприяння їх професійному розвитку.

Сучасна мистецька школа самостійно формує штатний розпис відповідно до потреб освітнього процесу та має право вводити до нього посади психолога, проектного менеджера, юриста, фахівця з інформаційних технологій.

Фінансова автономія реалізується сучасною мистецькою школою через організацію власних бухгалтерій та використання встановлених законом інструментів щодо залучення та використання коштів на свою статутну діяльність.

Установлення розміру плати за навчання в мистецьких школах є винятковою компетенцією закладу. Відповідно до Закону плата за навчання спрямовується на виконання школою своїх статутних завдань.

Сучасна мистецька школа відкрита до розширення видів платних освітніх та інших послуг відповідно до свого статуту та залучення альтернативних джерел фінансування, у тому числі й через проектну діяльність.



Сучасна мистецька школа зацікавлена в створенні громадських організацій для підтримки школи та допомоги у реалізації її програм діяльності.

Органи місцевої влади та самоврядування та їх виконавчі органи здійснюють свої повноваження виключно в межах, визначених законами та не можуть втручатися в автономні повноваження мистецьких шкіл.

#### **IV. Забезпечення якості початкової мистецької освіти**

##### ***Кадрове забезпечення мистецьких шкіл – основа якості початкової мистецької освіти***

Початкову мистецьку освіту здійснюють педагогічні працівники, які мають фахову передвищу мистецьку освіту або вищу мистецьку освіту відповідного спрямування.

Педагогічний працівник сучасної мистецької школи – високопрофесійний, креативний педагог, який має відповідну освіту, застосовує неформальні підходи до своєї роботи, спрямовує свою педагогічну діяльність на задоволення мистецько-освітніх потреб здобувача початкової мистецької освіти, виявлення та розвиток його творчих здібностей, виховання в ньому любові до мистецтва, набуття ним мистецько-освітніх компетенцій та досягнення результатів навчання шляхом індивідуального підходу до організації навчальних занять та застосування прогресивних методик викладання.

Педагогічні працівники мистецьких шкіл є активними суб'єктами в процесі власного професійного розвитку, підвищення фахової майстерності та кваліфікації, відповідальні за результати своєї педагогічної діяльності.

Сучасна мистецька школа створює умови для реалізації педагогічним працівником права на професійний розвиток та заохочує здійснення ним методичної і творчої діяльності, спрямованої на підвищення якості освітнього процесу.

Оцінювання роботи педагогічного працівника здійснюється за об'єктивними критеріями, які враховують усі аспекти його педагогічної, творчої, методичної та організаційної діяльності, спрямованої на якісне виконання освітніх програм, які включають вивчення:

рівня здобуття учнями відповідних компетентностей (досягнення визначених результатів навчання);

ступеню зацікавленості учнів та їх задоволеності освітнім і творчим процесом у школі;

динаміки розвитку творчих здібностей конкретного учня відповідно до його можливостей, розкриття його особистого творчого потенціалу;

психологічного клімату у взаємовідносинах учнів та педагогів;

рівня задоволення потреб учня щодо творчої самореалізації та самовираження.

Керівник сучасної мистецької школи є високопрофесійним, творчим, відповідальним, активним суб'єктом управління, який постійно вдосконалює свою управлінську майстерність, навчається, застосовує демократичні методи управління, є лідером колективу.

Керівник сучасної мистецької школи спрямовує свою діяльність на забезпечення ефективної роботи закладу, виконання ним своїх статутних завдань, на підтримання якості початкової мистецької освіти, створення позитивного психологічного клімату в колективі.

Керівники, педагогічні працівники, піклувальна рада сучасної мистецької школи та громадські організації об'єднані навколо реалізації місії школи, спільно працюють на досягнення мети та виконання статутних завдань школи, а також на формування позитивного іміджу школи в громаді, регіоні, державі, за кордоном.

### ***Моніторинг якості початкової мистецької освіти***

З метою забезпечення якості початкової мистецької освіти здійснюється зовнішній та внутрішній моніторинг. Моніторинг якості початкової мистецької освіти – необхідний інструмент підвищення ефективності роботи закладу, його конкурентоспроможності, змоги оперативно реагувати на обставини, що швидко змінюються.

Розробка системи та критеріїв моніторингу якості освіти повинна включати не тільки кількісні, а й якісні показники.

Зовнішній моніторинг здійснюється через інструменти зовнішнього незалежного аудиту та громадської акредитації мистецьких шкіл відповідно до Закону.

Сучасна мистецька школа створює системи та програми внутрішнього забезпечення якості початкової мистецької освіти, які включають:

розроблення і затвердження освітніх програм на засадах диференційованого підходу до здобувачів освіти, визначення цілей і результатів навчання відповідно до типу освітньої програми, вимог до вступника;

навчання, зосереджене на учневі (заохочення учнів до навчання, навчання поважає і враховує різноманітність учнів та їх потреби);

затвердження процедур зарахування, визнання досягнень та атестації учнів;

кадрове забезпечення освітнього процесу;

наявність достатнього навчального обладнання, музичних інструментів, доступність до соціальної інфраструктури та послуг, сприятливі умови для навчання;

інструменти інформаційного менеджменту, який включає збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління, розроблення ключових індикаторів діяльності, інструменти вивчення задоволеності учнів та батьків освітніми програмами, наявність зрозумілих

подальших навчальних траєкторій випускників на наступних рівнях мистецької освіти.

публічне інформування громадськості про свою діяльність, наявність інтернет-сайтів або сторінок, електронних засобів комунікації, іміджеві заходи закладу, реклама.

### **Шляхи реалізації концепції**

Для успішного впровадження моделі сучасної мистецької школи всі групи інтересів мають об'єднати свої зусилля навколо створення необхідних інструментів та механізмів забезпечення її діяльності.

Першим кроком у реалізації концепції є затвердження Положення про мистецьку школу – основа для оновлення статутів мистецьких шкіл.

Мінімальні стандарти забезпечення послугами початкової мистецької освіти громадян за місцем проживання – основа для доступу до початкової мистецької освіти.

Кожна сучасна мистецька школа має визначити свою місію та затвердити стратегічний план свого розвитку.

Щодо змісту початкової мистецької освіти:

затвердження методичних рекомендацій до розроблення освітніх програм та створення типових освітніх програм для мистецьких шкіл за відповідними спрямуваннями;

осучаснення змісту початкової мистецької освіти шляхом оновлення навчальних програм з усіх предметів;

створення на базі Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти Електронного репозиторію програм, підручників, посібників, хрестоматій та іншої навчальної літератури для сучасного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу мистецьких шкіл;

створення регіональних та загальнодержавних баз даних викладачів-методистів та сертифікованих викладачів, які будуть залучені до розроблення нового навчально-методичного забезпечення мистецьких шкіл з метою осучаснення навчальних програм мистецьких шкіл.

Щодо автономії мистецьких шкіл:

перехід організації освітнього процесу в мистецьких школах на основі освітніх програм;

забезпечення школою реалізації права педагогічних працівників на вільний вибір методології та методів навчання;

запровадження школою моральних та матеріальних стимулів педагогічних працівників, сприяння їх професійному розвитку;

введення школою до штатного розпису посад працівників, необхідних для ефективного провадження освітнього процесу;

здійснення заходів щодо утворення самостійних бухгалтерій в школах;

запровадження в школах інструментів проектного менеджменту для вирішення поточних питань діяльності мистецьких шкіл та залучення додаткових матеріальних і фінансових коштів;

застосування порядку встановлення розміру плати за навчання в мистецьких школах визначеного Законом України «Про освіту».

Щодо забезпечення якості початкової мистецької освіти:

Для підвищення якості кадрового забезпечення мистецьких шкіл в Україні затверджуються професійні стандарти педагогічних працівників.

Об'єктивні та вимірювані критерії оцінювання якості роботи педагогічних працівників – головна мета оновлення Положення про атестацію педагогічних працівників мистецьких шкіл.

Затвердження Порядку сертифікації педагогічних працівників закладів спеціалізованої мистецької освіти стане передумовою виявлення найбільш креативних педагогічних працівників.

Пріоритет у підвищенні якості кадрового складу мистецьких шкіл – постійне навчання керівників та педагогічних працівників мистецьких шкіл, яке проводиться за оновленими програмами підвищення кваліфікації, запровадження постійних тренінгів для управлінців.

Запровадження постійного моніторингу діяльності мистецьких шкіл з метою підвищення його якості.

**Сучасна мистецька школа – спільна відповідальність усіх груп інтересів та особлива гордість громади, суспільства, держави.**